

Heby kommuns författningssamling

Utbildningsnämnden

ISSN 2000-043X

HebyFS 2026:14
Infördes i
författnings-
samlingen den
28 april 2026

Heby kommuns riktlinjer gällande förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg

Utbildningsnämnden beslutade¹ den 24 april 2026 om följande riktlinjer.

Inledning

Heby kommun har ett valfrihetssystem inom förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. Det innebär att en summa pengar följer barnet oavsett om föräldrarna väljer en kommunal eller fristående verksamhet. Föräldrar kan även välja förskola i annan kommun (Skollagen 8 kap 13 §). Föräldrar som önskar förskoleplats i annan kommun tar själva kontakt med den andra kommunen för ansökan om plats. Det är den mottagande kommunen som avgör om det finns möjlighet att ta emot barnet. För placering i annan kommun ska vårdnadshavare meddela hemkommunen via mail forskola-fritids@heby.se innan det att placering påbörjas. I vissa fall kan särskilda skäl föreligga som medför att den mottagande kommunen är skyldig att erbjuda barnet en plats. Föräldrarna måste då kunna styrka de skäl som angetts. Växelvis boende räknas inte som särskilda skäl.

Ansökan

Ansökan om plats i förskola för barn i åldern 1-5 år och fritidshem för barn i åldern 6-13 år görs genom att e-tjänst på www.heby.se - *Barn och utbildning - E-tjänst förskola och skola*. Anmälan får lämnas från och med barnets födelse. Ködatum sätts dock tidigast till 4 månader innan önskat behovsdatum.

Erbjudande om plats i förskola/fritidshem

Föräldrarnas önskemål ska tillgodoses i möjligaste mån och barnet ska placeras inom upptagningsområdet om möjlighet finns. Vårdnadshavaren får inte ha en avgiftsskuld för tidigare placering i förskola eller fritidshem i kommunen (gäller inte vid avgiftsfri placering).

Erbjudandet ska accepteras eller avböjas med e-tjänst eller skriftligt till handläggare. Om svar inte lämnats inom föreskriven tid på erbjudandet tas barnet automatiskt ur kön.

Om placeringen accepteras ska inkomstuppgift bifogas svaret. Lämnas ingen inkomstuppgift debiteras platsen med högsta avgift enligt maxtaxan.

¹Ubn § 99/2026. Beslutet ersätter HebyFS 2025:15.

Om förälder erbjuds och tackar ja till förskoleplats på annan ort än vad som önskats har barnet rätt att stå kvar i kön med sitt ursprungliga ködatum i avvaktan på att plats, enligt önskemålet, kan erbjudas. Byte av plats sker i första hand i augusti men gäller byte mellan olika orter kan det ske tidigare om plats finns. Om förälder tackar nej till erbjuden plats enligt förstahandsvalet tas barnet automatiskt ur kön.

Om det uppstår konkurrens om plats gäller följande prioritetsordning.

1. Barn i behov av särskilt stöd i form av förskola (Skollagen kap. 8 §7)
2. Upptagningsområde. Barn som bor inom upptagningsområde där de sökt plats har förtur framför barn som bor utanför det upptagningsområde där de sökt plats.
3. Syskon. Barn vars syskon redan har en plats på en förskola har företräde till den specifika förskolan. Med syskon menas här samtliga barn folkbokförda i samma hushåll, oavsett vårdnadshavare. Företräde gäller endast då konkurrens om plats uppstår och plats kan inte hållas för syskon om det finns andra barn i kön som önskat påbörja placering tidigare.
4. Ålder. Äldre barn har företräde framför yngre.

Öppettider

Förskola och fritidshem erbjuds helgfria vardagar klockan 6.00 -18.00, med undantag för julafton, nyårsafton samt midsommarafton.

En dag varje månad stänger förskolorna och fritidshemmen en timme tidigare än ordinarie öppethållande för att kunna hålla arbetsplatsträffar.

Förskolorna och fritidshem stänger för fyra planeringsdagar under året. Ovanstående förändringar meddelas föräldrar senast 4 veckor i förväg.

I samband med större helger, sommaresemester etc., då barnantalet är lägre, kan flera förskolor och fritidshem komma att slås samman på en eller flera orter.

Närvarotider

Kommunen erbjuder förskola och fritidshem i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete, arbetsmarknadsåtgärder, studietid och restid. Barn till heltidsstuderande vårdnadshavare har rätt till högst 40 timmar i veckan plus eventuellt restid. På begäran ska arbets- och studietiden styrkas med intyg.

Grunden för vistelsetid på förskolan är att vårdnadshavaren har rätt att ha sitt barn på förskolan under arbetstid plus restid. Om du arbetar skift och behöver få sova på dagen efter ett sådant pass, räknas detta också som arbetstid. Om det finns två vårdnadshavare i familjen så får barnet vara på förskolan när båda två är i arbete eller sover efter arbetat nattpass. Rektor beslutar hur länge ditt barn får vara på förskolan vid skiftarbete.

Placerade barn har alltid rätt till minst 15 timmar per vecka i Heby kommuns förskolor. Detta gäller inte under föräldraledighet med det placerade barnet i fråga.

Föräldern avgör om, och i vilken omfattning, det finns behov av förskola eller fritidshem i samband med förälders sjukskrivning.

När du som förälder är ledig, till exempel har semester, ska barnet inte lämnas i förskolan eller på fritidshemmet. Finns särskilda skäl för att barnet ändå behöver lämnas ska detta diskuteras med rektor på den aktuella förskolan/fritidshemmet. Ansökan om placering i förskola och fritidshem på grund av särskilda skäl sker på given blankett.

Varaktig förändring av omfattningen ska anmälas minst 14 dagar innan förändringen träder i kraft med hänsyn till planering av verksamheten.

Förändring av schema görs i systemet Meitner och benämns där "omsorgstider".

Uppsägning av plats samt uppehåll i placering

Uppsägning av plats i förskola och fritidshem görs genom e-tjänst på www.heby.se - *Barn och utbildning - E-tjänst förskola och skola*.

Uppsägningstiden är en månad från det att uppsägningen inkommit till kommunen. När barnet börjar förskoleklass övergår platsen i förskola till placering i fritidshem om inte förälder säger upp platsen. Observera att du som är föräldraledig inte har rätt till fritidshem för ditt barn. Du som är arbetslös har inte rätt till fritidshem för ditt barn, men undantag kan göras för arbetslösa som arbetar ströddagar. Uppsägning av plats under perioden juni till och med augusti befriar ej från betalningsansvar om barnet återkommer till förskole- eller fritidsverksamhet inom 3 månader.

Uppehåll i placering (ledighet) som överstiger en månad, men är mindre än tre månader, ska ske i överenskommelse med rektor. Avgift ska betalas av vårdnadshavare under ledigheten. Om placering inte nyttjas eller överenskommen ledighet överskrider en sammanhängande tid av tre månader upphör rätten till plats.

Förskola

Föräldrar har rätt till förskola för sitt barn enligt följande:

- Barnet är mellan 1 och 6 år – (till dess barnet börjar i förskoleklass).
- I den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrars förvärvsarbete eller studier eller barnets eget behov, ex vid veckoledighet längre perioder
- Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola. Ansökan görs på avsedd blankett och beslut fattas av rektor.
- Vid arbetslöshet eller föräldraledighet med yngre syskon är vistelsetiden 15 timmar per vecka. Timmarna förläggs så att det passar den pedagogiska verksamheten. Den begränsade tiden för barn vars vårdnadshavare är arbetslösa eller föräldralediga träder i kraft en månad efter syskonets födelse eller arbetslöshetens början.

Om en arbetslös förälder arbetar enstaka dagar har barnet rätt till förskoleverksamhet enligt sitt ordinarie schema även de dagar som föräldrarna inte arbetar. Vid en mer varaktig förändring (minst 3 veckor) ska ett nytt schema i enlighet med föräldrarnas arbetstider lämnas in för den aktuella perioden och barnet har då inte rätt till 15 timmar utöver detta.

Allmän förskola, 525 timmar per läsår för barn 3–5 år

Alla 3–5-åringar ska erbjudas minst 525 avgiftsfria timmar per år i förskola från och med höstterminen det år de fyller tre år.

Allmän förskola erbjuds till barn utan ordinarie plats i förskolorna, blankett finns på www.heby.se. Den pågår lovfria vardagar klockan 9-12. Information om läsårstider finns på www.heby.se. Allmän avgiftsfri förskola kan inte påbörjas under månaderna juni och juli.

Om förälder önskar utökning av tid eller annan tid på dagen ska föräldern aktivt ansöka om ordinarie placering. Barn, 3–5 år, som är inskrivna i förskolan får en reduktion av avgiften med 15 % under läsåret, från och med september de år de fyller 3. Läsåret sträcker sig från och med september till och med maj. Full avgift tas ut under perioden juni till och med augusti.

Fritidshem

Från och med sex års ålder ska barn få plats i fritidshem i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrarnas arbete eller studier - eller om eleven har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Barn ska också få plats i andra fall om de av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av fritidshem. Ansökan om placering i förskola och fritidshem på grund av särskilda skäl sker på angiven blankett.

Fritidshem i samband med lov (Lovfritids)

Barn i ålder 6-12 år, som inte har plats i fritidshem, kan ansöka om plats under skolans lovdagar. Ansökan görs via avsedd blankett på www.heby.se. Denna form av fritidsverksamhet är inte garanterad och en avgift tas ut per dag.

Arbetssökande/föräldralediga - fritidshem

Arbetssökande som arbetar korta perioder/enstaka dagar kan få/behålla plats i fritidshemmet. Platsen får användas de dagar föräldern arbetar. Avgift tas ut enligt maxtaxa.

Barn vars föräldrar är föräldralediga enligt föräldraledighetslagen för vård av annat barn har inte rätt till plats i fritidshem.

Avgifter

Full avgift tas ut 12 månader om året från och med placeringsdatum, oavsett barnets vistelsetid. Debitering sker för innevarande månad.

Avgiften per månad inom förskole/fritidshemsverksamheten beräknas med en procentsats av hushållets inkomst, dock högst maxtaxans tak.

Med hushåll avses både ensamstående och makar med eller utan gemensamma barn. Med makar jämställs par som utan att vara gifta med varandra lever tillsammans och är folkbokförda på samma adress.

Gemensam vårdnad

Vid gemensam vårdnad och växelvis boende, då föräldrar bor på skilda håll i Heby kommun och båda föräldrarna är platsinnehavare grundas avgiften på den sammanlagda inkomsten i respektive platsinnehavares hushåll. Detta kan innebära två avgifter som avser samma barn. Två inkomstuppgifter ska då lämnas. Den sammanlagda avgiften för barnet kan aldrig överstiga maxtaxans tak.

Reducering av avgifter

Barn, 3–5 år, som är inskrivna i förskolan får en reduktion av avgiften med 15 % under läsåret, från och med september de år de fyller 3. Läsåret sträcker sig från och med september till och med maj. Full avgift tas ut under perioden juni till och med augusti.

Barn i behov av särskilt stöd i form av förskola (Skollagen 8 kap 7§ samt 16§) har rätt till en reduktion av avgiften motsvarande 15 %.

Avgiftsbefrielse kan ges p.g.a. barnets sjukdom, minst 30 dagar sammanhängande. Läkarintyg krävs.

Inkomständringar

Kommunen begär regelbundet, minst en gång per år, inkomstuppgifter för fastställande av avgifter. Om inte inkomstuppgift inlämnas debiteras avgift enligt maxtaxans tak.

Avgiftskontroll

Heby kommun genomför varje år en avgiftskontroll för att se till att de familjer som har barn på förskola och/eller fritidshem betalar rätt avgift. Kontrollen genomförs med två års fördröjning eftersom Skatteverkets uppgifter inte finns tillgängliga tidigare.

Avstängning

Om avgiftsskyldig, trots krav, inte betalat avgift kan avstängning från fortsatt förskole/fritidshems verksamhet ske. Normala kravåtgärder fullföljs oberoende av eventuell avstängning. Avstängning beslutas av rektor eller förvaltningschef och handläggning sker vid barn- och utbildningsförvaltningen. Avstängningen kvarstår till dess att vårdnadshavaren reglerat skulden. Aktuella kravrutiner finns fastställda.

Dessa riktlinjer träder i kraft den 20 maj 2026.

Rose-Marie Isaksson
Ordförande i utbildningsnämnden

Åsa Johansson
Tf. Förvaltningschef
Barn- och utbildningsförvaltningen